

ÖĞRETMENLERİN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YÖNELİK TUTUM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Examination Of Attitude Levels Of Teachers Towards Measurement And Evaluation.

Mustafa YILDIZ

Millî Eğitim Bakanlığı, Kesikağaç İlkokulu, Diyarbakır/Türkiye

ORCID ID: 0000-0002-2253-7103

Özgür ÇİÇEK

Millî Eğitim Bakanlığı, Prof. Dr. Fuat SEZGİN İlkokulu, Diyarbakır/Türkiye

ORCID ID: 0000-0002-9287-7808

Ercan ÖZÇELİK

Millî Eğitim Bakanlığı, Aziziye İlkokulu, Diyarbakır/Türkiye

ORCID ID: 0000-0003-1302-9913

Şeyhmus BOZ

Millî Eğitim Bakanlığı, Kesikağaç İlkokulu, Diyarbakır/Türkiye

ORCID ID: 0000-0002-7217-2106

Osman ADMİŞ

Millî Eğitim Bakanlığı, 21 Kasım Ortaokul, Mardin/Türkiye

ORCID ID: 0000-0003-0929-0676

Cite As: Yıldız, M., Çiçek, Ö., Özçelik, E., Boz, Ş. & Admış, O. (2021). "Öğretmenlerin Ölçme Ve Değerlendirme Yönelik Tutum Düzeylerinin İncelenmesi", International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 7(49): 2206-2213.

ÖZET

Bu araştırmada, öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutum düzeylerinin belirlenmesi ve tutum düzeylerinin bazı değişkenler açısından istatistiksel olarak anlamlı fark olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırmadaki veriler, Diyarbakır ili merkez ilçelerinde görev yapan ortaokul öğretmenlerinden 2020-2021 eğitim öğretim yılının 2. dönemi içerisinde toplanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerin, programdaki tutuma ilişkin tutumlar ve olumlu tutumlar "iyi" düzey, olumsuz tutumlar ise "orta" düzeyde olduğu saptanmıştır. Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutumlarının cinsiyet ve yaş değişkenine göre anlamlı fark olmadığı saptanmıştır. Öğretmenlerin kıdemlerine göre ölçme ve değerlendirme tutumu alt boyutlarından olan programdaki duruma ilişkin tutumlar arasında anlamlı fark olmadığı belirlenmiştir. Ancak diğer boyutlarında ise anlamlı farklılaşmanın olduğu saptanmıştır. Öğretmenlerinin eğitim düzeylerine göre ölçme ve değerlendirme tutumu alt boyutlarından sadece olumsuz tutum arasında anlamlı fark olduğu saptanmıştır. Öğretmenlerin hizmet içi eğitim alıp almama durumlarına göre ölçme ve değerlendirme tutumu alt boyutlarından olan programdaki duruma ilişkin tutumları ve olumlu tutum boyutlarında anlamlı fark olduğu saptanmıştır.

Anahtar sözcükler: Tutum, ölçme, değerlendirme, öğretmen

ABSTRACT

In this study, the determination of teachers' attitude levels towards measurement and evaluation and whether there is a statistically significant difference in terms of some variables were investigated. The data in the research were collected from secondary school teachers working in the central districts of Diyarbakır province in the second term of the 2020-2021 academic year. According to the results obtained, it was determined that the attitudes and positive attitudes of the teachers towards the attitude in the program were at the "good" level, and the negative attitudes were at the "moderate" level. It was determined that there was no significant difference in the attitudes of teachers towards measurement and evaluation according to gender and age variables. It was determined that there was no significant difference between the attitudes towards the situation in the curriculum, which is one of the sub-dimensions of the attitude of measurement and evaluation according to the seniority of the teachers. However, it was determined that there was a significant difference in other dimensions. It was determined that there was only a significant difference between the negative attitudes of the measurement and evaluation attitude sub-dimensions according to the education levels of the teachers. It has been determined that there is a significant difference in the dimensions of attitudes towards the situation in the program and positive attitude dimensions, which are among the sub-dimensions of measurement and evaluation attitude, according to the teachers' in-service training or not.

Keywords: Attitude, measurement, evaluation, teacher

1. GİRİŞ

Toplumların var olan düzeylerinden daha ileri bir düzeye ulaşma isteği yetişen nesillerle mümkün olabilmektedir. Bir ülkenin geleceğini inşa etmede öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Öğretmenlerin yalnızca bilgiyi aktaran değil aynı zamanda doğru bilgiye ulaşan ve kişilerin de doğru bilgiye ulaşmasını sağlayan bir görev üstlenmesi gerekmektedir (Saraç, 2007). Dolayısıyla öğretmenler önemli olan bu sorumluluğu yerine getirmek için kendilerini sürekli güncellenmesi gerekmektedir.

Ölçme ve değerlendirme eğitim sisteminin kontrol mekanizması olarak ifade edilebilir. Başka bir ifade ile eğitim sürecinde ölçme ve değerlendirmede yapılan etkinlikler veya gözlemler sayesinde öğrenci davranışlarının hangi düzeyde olduğunu, ne tür eksikliklerinin bulunduğunu hatta istenmeyen davranışların olup olmadığının da belirlenebilmektedir. Buna ek olarak ölçme ve değerlendirme vesilesiyle eğitimdeki kazanımların öğrenciler tarafından elde edilip edilmediğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla eğitimde, ölçme ve değerlendirme oldukça önem arz eden bir konumda olduğu söylenilebilir (Can, 2014).

Eğitimde öğretim programları ve öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyeleri değerlendirilebilecek durumlardır. İyi bir eğitim ile etkili öğretim programı ve bu programlarla öğrencilerin bilişsel, duyuşsal, psikomotor özellikler açısından hazır olmaları arasında doğrudan bir ilişki vardır. Eğitim durumlarının değerlendirilmesiyle eğitim sisteminde aksayan ya da eksik olan tarafları ile öğrencilerin öğrenmedeki eksikliklerinin belirlenip geribildirimlerle onarılması sağlanır (Atılğan, 2013).

Ölçme ve değerlendirmenin yapılmasının bazı nedenleri vardır. Ölçme ve değerlendirme yapıldığı zamana göre tanılama ve yerleştirmeye dönük değerlendirmedir. Öğrencilerin eğitim öğretim sürecinin başında programla ilgili olarak hazır bulunuşluk seviyelerini belirleyip, öğrencilerin derslerde ve konulardaki ilerlemelerini takip ederek geri bildirimlerde bulunarak doğru yönlendirmeler yapılmasıdır. Dönem sonunda yapılan değerlendirmede ise öğrencilerin öğrenme düzeylerinin notlandırılarak değerlendirilmesidir (Demirel, 2004; Uysal vd., 2013). Dolayısıyla “Hayatın her alanında olduğu gibi eğitim alanında da, işin neresinde olduğumuzu, ulaştığımız sonuçları, başarılı olup olmadığımızı görmek ve bundan bir karar çıkarmak zorundayız” (Uysal, Öztürk ve Döş, 2013).

Ölçme ve değerlendirme teknikleri birçok farklı özelliğe göre sınıflandırılabilir. Kara'nın (2009) yaklaşımıyla ölçme ve değerlendirme temelde; geleneksel ve alternatif başlıkları altında sıralanmaktadır. Bu birçok farklı sınıflandırmada ortak yaklaşımdır denebilir. Geleneksel olarak ölçme değerlendirmenin amacı öğrenciye bir başarı notu verilmesinde araç ve yöntemlerin tek başına kullanılmasıyla ilgiliyken alternatif ölçme değerlendirmede ise amaç öğrencinin üst düzey yeteneklerini ve performanslarını ölçmek üzere kullanılmasıdır (Kara, 2009). Çakan (2011) eğitim sistemimizde en yaygın kullanılan ölçme ve değerlendirme tekniklerini; “çoktan seçmeli maddeler (testler), doğru/yanlış maddeler, eşleştirme maddeleri, kısa cevaplı maddeler, yazılı yoklamalar, sözlü sınavlar ve ödevler” olarak aktarmıştır. Bunların yanı sıra alternatif yöntemler adı altında değerlendirilebilecek teknikler ise performans görevleri, öğrenci gelişim dosyaları (portfolyolar), araştırma projeleri, gözlem, görüşme, öğrencilerin değerlendirme sürecine katılımını sağlayan akran ve grup değerlendirmeleri (Alıcı, 2011) olarak sıralanabilir.

Tutum bir varlığı, bir durumu, bir grubu konu edinebileceği gibi bir mesleği de konu edinebilir. Kişinin bir mesleğin ve mesleğin gerektirdiği ihtiyaçlara bağlı olarak tutumlarını bilmemiz, kişinin o meslekteki başarısı ve meslek doyumunu yorumlamada katkı sağlamaktadır (Erkuş, vd., 2000). Ayrıca tutum üzerine yapılan tanımlara bakıldığında tutumların duygusal, zihinsel (bilişsel) ve davranışsal öğelerden oluştuğuna dair ortak bir kanı vardır. Bazı görüşler tutumların, sadece duygusal tepki ön eğilimleri olduklarını ileri sürseler de zihinsel süreçlerin de tutumların oluşmasında büyük bir öneminin olduğu bilinmektedir. Tutumlar kişilerin hayatlarında önemli işlevlere sahiptir. Bu işlevlerden dört temel işlev aşağıdaki gibi sıralanabilir:

Bazı araştırmalarda, okullarda görev yapan çoğu öğretmenin lisan döneminde aldıkları ölçme ve değerlendirmeye yönelik bilgi ve beceri kazandıran derslerin yetersiz olduğunu, öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme sürecinde birçok problemle karşılaştığı ve ölçme ve değerlendirme sürecini beklenen düzeyde gerçekleştiremediklerini ileri sürmektedir (Gelbal ve Kelecioğlu, 2007; Kilmen ve Çıkrıkçı-Demirtaşlı, 2009). İleri sürülen yetersizlikleri sadece ölçme ve değerlendirme alanındaki derslerin az olmasına bağlamak doğru olmayabilir. Öğretmenlerin lisans eğitimleri döneminde ölçme ve değerlendirme derslerine karşı olan tutumları öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmeye yönelik yeterliliklerine etki eden önemli bir faktör olabilir. Dolayısıyla öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme alanına yönelik olumlu tutum geliştirmeleri, eğitim ve öğretim daha etkin ve verimli bir biçimde gerçekleştirmesine katkı sağladığı söylenilebilir.

2. YÖNTEM

Bu araştırmada nicel araştırma desenlerinden tarama araştırması kullanılmıştır. Tarama araştırması, birçok kişiden alınan görüşlerin ve kişilerin özelliklerini betimlemeyi amaçlayarak “ne, nerede, ne zaman, hangi düzeyde, nasıl” sorularının cevaplanmasını sağlar. Bu desende, ölçülen değişkenler arasındaki ilişkiler de incelenebilir (Büyüköztürk, Kılıç, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2016).

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Diyarbakır merkez ilçelerinde bulunan ortaokullarda görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmada yer alan öğretmenlerin demografik özellikleri Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 1: Öğretmenlerin Demografik Özellikleri

		f	%
Cinsiyet	Kadın	130	58,6
	Erkek	92	41,4
Yaş	25-35 yıl	81	36,5
	36-45 yıl	48	21,6
	46 yıl ve üzeri	93	41,9
Kıdem	1-5 yıl	39	17,6
	6-10 yıl	45	20,3
	11-15 yıl	138	62,2
Hizmet İçi Eğitim Alma	Evet	102	45,9
	Hayır	120	54,1
Eğitim düzeyiniz	Lisans	186	83,8
	Lisans Üstü	36	16,2

2.2. Veri Toplama Süreci

Araştırmadaki veriler, Diyarbakır ili merkez ilçelerinde görev yapan ortaokul öğretmenlerinden 2020-2021 eğitim öğretim yılının 2. dönemi içerisinde toplanmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Diyarbakır merkez ilçelerinde görev yapan ortaokul öğretmenlerinden, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı ikinci döneminde (pandemi döneminden) online form yardımıyla veriler toplanmıştır. Bir ay süre süre zarfında veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler spss programına aktarıldıktan sonra analizler yapılmıştır. Aynı zamanda bu araştırmada kişisel bilgi formu ve konuya uygun geliştirilmiş ölçme araçları kullanılmıştır.

2.4. Ölçme ve Değerlendirmeye Yönelik Tutum Ölçeği

Çalışkan ve Yazıcı (2013) tarafından geliştirilen 22 maddeden ve “Programdaki duruma ilişkin tutumlar”, “olumsuz tutumlar” ve “olumlu tutumlar” olmak üzere üç alt boyuttan oluşan beşli likert tipi ölçek kullanılmıştır. Beşli likert şeklinde derecelendirilmiştir. Beşli likert tipli (“hiç katılmıyorum=1”, “çok az katılıyorum=2”, “kısmen katılıyorum=3”, “katılıyorum=4” ve “tamamen katılıyorum=5”) biçiminde derecelendirilmiştir.

2.5. Verilerin Analizi

Bu araştırmanın verileri analiz etmek için IBM SPSS Statistics 22 programı kullanılmıştır. Öğretmenlerin demografik özelliklerini belirlemek için; yüzde, frekans, ortalama ve standart sapma kullanılmıştır. Verilerin normalliğini test etmek amacıyla Skewness ve Kurtosis analizi yapılmıştır. İki kategori arasında farklılıkların belirlenmesinde bağımsız örneklem t-testi, ikiden fazla kategoriler için ise anova analizlerinden faydalanmıştır.

Araştırmaya katılan ortaokul öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutum ölçeğine ait betimleyici istatistikler aşağıda Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Ölçme ve değerlendirme öz-yeterlik algısı ve tutum ölçeklerine ait tanımlayıcı istatistikler

Alt Boyutlar	Skewness		Kurtosis		Cronbach α
	Statistic	Std. Error	Statistic	Std. Error	
Programdaki Duruma İlişkin Tutumlar	-,645	,163	,491	,325	.874
Olumsuz Tutumlar	-,283	,163	-,004	,325	.793
Olumlu Tutumlar	-,944	,163	1,782	,325	.831

Tablo 2' ye göre, ölçekteki alt boyutlar için çarpıklık ve basıklık değerlerinin -2 ile +2 aralığında değişmektedir. Ayrıca Chronbach's alfa katsayısının önerilen (0,70) değerden büyük olduğu belirlenmiştir (Büyüköztürk, 2011). Araştırmada kullanılan ölçeğin güvenilir olduğunu ve verilerin normal dağıldığı söylenilebilir.

3. BULGULAR

Bu bölümde, verilerin analiz edilmesi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır.

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Öğretmen adaylarının ölçme-değerlendirmeye yönelik tutum düzeyleri nedir?

Tablo 3. Ölçme ve değerlendirme yönelik tutum ölçeğine ait tanımlayıcı istatistikler

Alt Boyut	n	X	Ss
Programdaki.Duruma.İlişkin.Tutumlar	222	3,80	0,84
Olumsuz.Tutumlar	222	3,01	0,91
Olumlu.Tutumlar	222	4,02	0,78

Tablo 3'teki veriler ışığında öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutum düzeylerinin alt boyutları incelendiğinde programdaki tutuma ilişkin tutumlar (X= 3,80) ve olumlu tutumlar (X= 4.02) "iyi" düzey, olumsuz tutumlar (X= 3.01) ise "orta" düzey olduğu tespit edilmiştir.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirmeye ilişkin tutumlarında cinsiyete göre farklılık var mıdır?

Tablo 4. Öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme tutum düzeylerinin cinsiyete göre t-testi sonuçları

	Cinsiyet	n	X	Ss	t	p
Programdaki Duruma İlişkin Tutumlar	Kadın	130	3,79	0,81	,186	,853
	Erkek	92	3,81	0,89		
Olumsuz.Tutumlar	Kadın	130	3,14	0,85	,739	,461
	Erkek	92	3,05	0,98		
Olumlu.Tutumlar	Kadın	130	4,08	0,74	1,409	,160
	Erkek	92	3,93	0,82		

Tablo 4 'te görüldüğü üzere, öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre ölçme ve değerlendirme tutum düzeyleri alt boyutları arasında anlamlı fark olmadığı saptanmıştır (p>0,05).

4.3.2. Öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutumlarında yaş değişkenine göre farklılık var mıdır?

Tablo 5. Öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutum düzeylerinin kıdemlerine göre anova analizi sonuçları

	YAŞ	n	X	SS	F	p
Programdaki Duruma İlişkin Tutumlar	25-35 yıl	81	3,74	0,68	,37	,69
	36-45 yıl	48	3,87	0,81		
	46 yıl ve üzeri	93	3,82	0,98		
Olumsuz.Tutumlar	25-35 yıl	81	3,08	0,88	,51	,60
	36-45 yıl	48	3,01	0,85		
	46 yıl ve üzeri	93	3,17	0,97		
Olumlu.Tutumlar	25-35 yıl	81	3,99	0,59	3,01	,05
	36-45 yıl	48	4,25	0,78		
	46 yıl ve üzeri	93	3,92	0,90		

Tablo 5'e göre, öğretmenlerinin yaşlarına göre ölçme ve değerlendirme tutumu alt boyutları arasında anlamlı fark olmadığı belirlenmiştir (p>0,05).

Öğretmenlerinin kıdemlerine göre ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutumlarında farklılık var mıdır?

Tablo 6. Öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutum düzeylerinin kıdemlerine göre anova analizi sonuçları

	Kıdem	n	X	Ss	F	p	Açıklama
Programdaki Duruma İlişkin Tutumlar	1-5 yıl	39	3,9	0,67	0,872	0,42	Yok
	6-10 yıl	45	3,67	0,74			
	11 yıl ve üzeri	138	3,82	0,91			

	1-5 yıl	39	2,78	0,88			
Olumsuz.Tutumlar	6-10 yıl	45	3,1	0,79	3,195	0,043	11-15>1-5yıl
	11 yıl ve üzeri	138	3,19	0,93			
	1-5 yıl	39	4,3	0,62			
Olumlu.Tutumlar	6-10 yıl	45	3,88	0,59	3,455	0,033	1-5>6-10 yıl
	11 yıl ve üzeri	138	3,98	0,85			

Tablo 6'ya göre, öğretmenlerin kıdemlerine göre ölçme ve değerlendirme tutumu alt boyutlarından olan programdaki duruma ilişkin tutumlar arasında anlamlı fark olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$). Diğer boyutlarda anlamlı farklılaşmanın olduğu ve bu farklılaşmanın hangi gruplara arasında olduğunun tespiti için, gerekli Post Hoc testleri yapılmıştır. Olumsuz tutum boyutunda oluşan anlamlı farkın genel olarak 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır (11-15>1-5yıl). Olumlu tutum boyutunda ise anlamlı farkın genel olarak 1-5 yıl kıdeme sahip öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır (1-5 > 6-10 yıl).

Öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirmeye ilişkin tutumları eğitim düzeylerine göre farklılık var mıdır?

Tablo 7. Öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme tutum düzeylerinin eğitim düzeylerine göre t-testi sonuçları

	Eğitim düzeyiniz	n	X	Ss	t	p
Programdaki Duruma İlişkin Tutumlar	Lisans	186	3,82	0,86	,954	,341
	Lisans Üstü	36	3,68	0,74		
Olumsuz.Tutumlar	Lisans	186	3,04	0,92	2,394	,018
	Lisans Üstü	36	3,43	0,74		
Olumlu.Tutumlar	Lisans	186	3,97	0,79	1,871	,063
	Lisans Üstü	36	4,24	0,69		

Tablo 7'ye göre, öğretmenlerinin eğitim düzeylerine göre ölçme ve değerlendirme tutumu alt boyutlarından sadece olumsuz tutum arasında anlamlı fark olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Bu farklılaşmanın lisansüstü eğitim alan öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır ($X=3.43$).

Öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirmeye ilişkin tutumlarının hizmet içi eğitim alıp almama durumlarına göre farklılık var mıdır?

Tablo 8. Öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme tutum düzeylerinin hizmet içi eğitim alma durumlarına göre t-testi sonuçları

	Eğitim alma durumu	n	X	Ss	t	p
Programdaki Duruma İlişkin Tutumlar	Evet	102	3,66	0,88	2,26	,025
	Hayır	120	3,92	0,79		
Olumsuz.Tutumlar	Evet	102	3,00	0,91	1,52	,131
	Hayır	120	3,18	0,89		
Olumlu.Tutumlar	Evet	102	3,81	0,85	3,75	,000
	Hayır	120	4,19	0,66		

Tablo 8'e göre, öğretmenlerin hizmet içi eğitim alıp almama durumlarına göre ölçme ve değerlendirme tutumu alt boyutlarından olan programdaki duruma ilişkin tutumları ve olumlu tutum boyutlarında anlamlı fark olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Programdaki duruma ilişkin tutumları ($X= 3.92$) ve olumlu tutum ($X=4.19$) boyutlarında hizmet içi eğitim almayan öğretmenlerin lehine olduğu saptanmıştır.

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu bölümde, elde edilen bulgulara dayalı sonuçlara yer verilmiştir. Bulunan sonuçlar alanyazın yer alan araştırmalarla karşılaştırılarak tartışılmış ve elde edilen sonuçlar alt problemlerdeki sıralamaya göre verilmiştir.

Öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutum düzeyleri programdaki tutuma ilişkin tutumlar ve olumlu tutumlar boyutlarında "iyi" düzeyde olduğu ve , "olumsuz tutumlar boyutu ise "orta" düzey olduğu sonucu saptanmıştır. Elde edilen bu sonuç Tekin (2019) 'in yapmış olduğu araştırmada benzer sonuçlar elde ettiği dolayısıyla araştırmayı desteklediği söylenilebilir. Bu sonuca göre ortaokulda görev yapan öğretmenlerin ölçme değerlendirme yönelik tutum düzeylerinin yüksek olmadığı söylenilebilir. Farklı bir sonuç elde eden, Alkharusi, Kazem ve Al-Musawai'nin (2011) ve Yıldırım, Arastaman ve Dascı'nın (2016) çalışmalarında ise öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmeye ilişkin tutumlarının olumlu olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre ölçme ve değerlendirme tutum düzeyleri alt boyutlarında kategoriler arasında anlamlı fark olmadığı saptanmıştır. Başkonuş (2018) , Altun (2017) ve Erdoğan'nun (2010) yaptıkları araştırmada, ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre

anamlı bir farklılık göstermediğini saptamıştır. Buna göre bu araştırmanın sonucuyla paralellik göstermektedir. Öte yandan, Çardak (2018)'ın öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme dersine ilişkin tutumlarına ilişkin yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık tespit etmiştir. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre ölçme ve değerlendirme tutum düzeyleri alt boyutlarında kategoriler arasında anlamlı fark olmadığı saptanmıştır. Buna göre farklı yaşlarda olan öğretmenler ölçme ve değerlendirme yönelik benzer tutumlara sahip olduğu söylenilebilir. Bir başka ifadeyle öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutumları, içinde bulunulan yaşa bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmemektedir

Öğretmenlerin kıdemlerine göre ölçme ve değerlendirme tutumu alt boyutlarından olan programdaki duruma ilişkin tutumlar arasında anlamlı fark olmadığı belirlenmiştir. Ancak diğer boyutlarında ise anlamlı farklılaşmanın olduğu saptanmıştır. Çalışkan ve Yazıcı (2013)' te yaptığı araştırma sonucuna göre öğretmenlerinin kıdemlerine göre tutum düzeyleri arasında bir fark olmadığı saptanmıştır. Bu sonuç araştırmanın sonuçlarıyla örtüşmemektedir. Öğretmenlerinin eğitim düzeylerine göre ölçme ve değerlendirme tutumu alt boyutlarından sadece olumsuz tutum arasında anlamlı fark olduğu saptanmıştır. Öğretmenlerin hizmet içi eğitim alıp almama durumlarına göre ölçme ve değerlendirme tutumu alt boyutlarından olan programdaki duruma ilişkin tutumları ve olumlu tutum boyutlarında anlamlı fark olduğu saptanmıştır.

5. ÖNERİLER

Araştırma kapsamında elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutumları iyi düzeyde olduğu saptanmıştır. Ancak bu düzey daha da artırılabilir. Dolayısıyla öğretmenlere ölçme değerlendirmeye yönelik tutumlarını artırmamak için seminerler yapılabilir.

Araştırmada okul türü genişletilerek aynı araştırma tekrarlanabilir ve elde edilen sonuçlar ile bu araştırmanın sonuçları karşılaştırılabilir.

Bu araştırmada öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutum düzeyleri araştırılmıştır. Bu araştırmanın değişkeni ile başka bir değişkenle ilişki incelenebilir.

Öğretmenlerin kıdemlerine göre ölçme ve değerlendirme yönelik tutum alt boyutlarından olan olumlu ve olumsuz tutumların grupları arasında anlamlı fark olduğu saptanmıştır. Bu durumun sebeplerini tespit etmek amacıyla nitel yöntemle araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

Akdağ Gürsoy, G. (2015). Alan İle İlişkilendirilmiş Uygulamalı Ölçme ve Değerlendirme Dersinin Öğretmen Adaylarının Ölçme ve Değerlendirme Okuryazarlık Düzeylerine, Tutumlarına ve Alan Bilgilerine Etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Aktaş ve Alıcı (2012), “Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” adlı araştırma sonucunda öğrencilerin okuduğu bölümlere ve cinsiyetlerine göre tutumlarında değişiklik olmadığı tespit edilmiştir.

Aktaş, M. ve Alıcı D. (2012). Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersine Yönelik Tutum Ölçeği'nin (EÖDTÖ) Geliştirilmesi. *Journal Of Qafqaz* . 37. 66-73.

Alıcı, D. (2011). Öğrenci performansının değerlendirilmesinde kullanılan diğer ölçme araç ve yöntemleri. S. Tekindal (Dü.) içinde, *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme* (s. 127-168). Ankara: Pegem Akademi.

Alkharusi H. A., Aldhafri S. S., Alnabhani H. Z.ve Alkalbani, M. (2014). Factors related to teachers' analysis of classroom assessments. *International Journal of Social, Education, Economics and Management Engineering*, 8(2), 538-541.

Alkharusi, H., Kazem, A. M. ve Al-Musawai, A. (2011). “Knowledge, skills, and attitudes of preservice and inservice teachers in educational measurement.” *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 39(2): 113- 123.

Altun, A. (2017). Öğretmen Adaylarının Ölçme Ve Değerlendirme Dersine Yönelik Tutum Ve Yeterlik Algılarının İncelenmesi. *Kafkas Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü*, (20), 361-375.

Atılgan, H. (2013). Değerlendirme ve Not Verme. H. Atılgan (Ed.). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme* içinde (s. 349-395). Ankara: Anı Yayıncılık.

Bakırcıoğlu, R. (2016). *Ansiklopedik eğitim ve psikoloji sözlüğü*. Ankara: Anı Yayıncılık.

- Başkonuş, T. (2018). “Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Ölçme Ve Değerlendirmeye İlişkin Tutum Ve Yeterliliklerinin İncelenmesi”, Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya
- Büyüköztürk, Ş. (2011). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı (22. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Can, M. F. (2014). Beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme yeterliliklerine ilişkin algıları: Muğla ili örneği. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- Çakan, M. (2011). Eğitim sistemimizde yaygın olarak kullanılan test türleri. S. Tekindal (Dü.) içinde, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme (s. 91-126). Ankara: Pegem Akademi.
- Çalışkan, H. ve Yazıcı, K. (2013). Ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin tutum düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. International Journal of Human Sciences, 10(1), 398-415.
- Çalışkan, H., ve Yazıcı, K. (2013). Ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin tutum düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. International Journal of Human Sciences, 10(1), 398-415.
- Çardak, Ç . (2018). Öğretmen Adaylarının Ölçme ve Değerlendirme Dersine İlişkin Tutumları: Anadolu Üniversitesi Örneği . Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi , (29) , 401-453 . DOI: 10.14520/adyusbd.398714.
- Demirel, Ö. (2003). Eğitim sözlüğü. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2004). Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme (6. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Erdoğan, M. Y. (2010). Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi, International Conference on New Trends in Education and Their Implications 11-13 November, Antalya
- Erdoğan, M. Y. (2010, Kasım). Öğretmenlerin Ölçme ve Değerlendirmeye Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. International Conference on New Trends in Education and Their Implications’da sunulan bildiri, Antalya.
- Erkuş, A. Sanlı, N. Bağlı, M. T. ve Güven, K. (2000). Öğretmenliğe ilişkin tutum ölçeği geliştirilmesi. Eğitim ve Bilim, 25(116), 27-33.
- Gelbal, S. & Kelecioğlu, H. (2007). Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki yeterlilik algıları ve karşılaştıkları sorunlar. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 33, 135-145
- Gül, E. (2011). İlköğretim öğretmen adaylarının ölçme-değerlendirme okuryazarlığı ve ölçme-değerlendirmeye ilişkin tutumlarının belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Karagözoğlu, G.(2003).Eğitim Sistemimizde Öğretmen Yetiştirme Politikamıza Genel Bir Bakış, Eğitimde Yansımalar: VII Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu, Cumhuriyet Üniversitesi Kültür Merkezi, s. 10-12.
- Karaman, P. (2014). Öğretmen adaylarının ölçme-değerlendirme okuryazarlıklarının belirlenmesi ve mikro-öğretim yoluyla geliştirilmesi. Doktora Tezi, On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Kilmen, S. & Çıkrıkçı-Demirtaş, N. (2009). Sınıf Öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme ilkelerini uygulama düzeylerine ilişkin görüşleri. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 42 (2), 27-55.
- Özçelik, D. A. (1981). Okullarda Ölçme ve Değerlendirme. Ankara: ÜSYM Eğitim Yayınları.
- Quilter, S. M. ve Gallini, J. K. (2000). Teachers assessment literacy and attitudes. The Teacher Educator, 36(2), 115-131.
- Saraç, N.E. (2007). İlköğretim ve Ortaöğretim Matematik Bölümü Öğretmen Adaylarının Çoklu Zeka Alanlarının Belirlenmesi ve Matematik ile Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumlarının İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.

Sevimli, N, E. (2010). Matematik Öğretmeni Adaylarının İstatistik Dersi Konularındaki Kavram Yanılgıları; İstatistik Dersine Yönelik Öz Yeterlik İnançları ve Tutumlarının İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tolan, B., İsen, G. ve Batmaz, V. (1985). Ben ve Toplum, Ankara: Teori Yayınları

Uysal, M., Öztürk, H. & Döş, İ. (2013). Eğitimde ölçme ve değerlendirme. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Yıldırım, K., Arastaman, G. ve Dasci, E. (2016). “The Relationship between Teachers’ Attitudes toward Measurement and Evaluation and their Perceptions of Professional.” Eurasian Journal of Educational Research, 62: 77-96. DOI: 10.14689/ejer.2016.62.6.